

PERSBERICHT

Den Haag, 17 augustus 2007

Onduidelijkheid over de essentiële veiligheidsrelatie tussen overheid en samenleving

In het openingscollege van de Lowlands University, op vrijdag 17 augustus, stelde professor mr. Pieter van Vollenhoven, als hoogleraar risicomanagement en als voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, dat er in de praktijk grote onduidelijkheid bestaat over de essentiële veiligheidsrelatie tussen de overheid en de samenleving. Enerzijds stelt de overheid dat de veiligheid een kerntaak van de staat is, anderzijds zijn burgers, ondernemingen en organisaties hiervoor medeverantwoordelijk.

Door de overheid is de laatste jaren sterk het accent gelegd op ieders eigen verantwoordelijkheid voor veiligheid, zonder echter inzichtelijk te maken wat die eigen verantwoordelijkheid zou moeten inhouden. Bij de vuurwerkramp drong de voorzitter van de onderzoekscommissie, de heer Oosting, er al op aan dat in een maatschappelijk debat de balans zal moeten worden opgemaakt tussen de omvang van de verantwoordelijkheid voor veiligheid van de overheid en die (in dit geval) van de onderneming.

Ook minister Donner stelde naar aanleiding van het onderzoeksrapport over de Schipholbrand dat het rapport van de Onderzoeksraad bij de overheid een zodanige verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor het voorkomen van rampen lijkt te leggen, dat de vraag aan de orde moet komen of zo'n verantwoordelijkheid nog te dragen is. Deze vragen vergen een grondig en serieus debat tussen regering en parlement.

De heer Van Vollenhoven stelde dat dit essentiële debat over die veiligheidsrelatie nog dit jaar gestart zou moeten worden. Een debat hierover is des te meer noodzakelijk nu de overheid tevens streeft naar het realiseren van minder regels en minder overheidstoezicht.

Als er geen sprake is van een (enigszins) controleerbare balans tussen de omvang van de verantwoordelijkheid van de overheid en de eigen verantwoordelijkheid van de samenleving (burgers, ondernemingen en organisaties), dan kan dit leiden tot grote risico's voor de samenleving. Risico's die naar het oordeel van de heer Van Vollenhoven absoluut niet vallen onder de categorie dat er geen garanties zijn te geven voor absolute veiligheid.

Door de bestaande versnippering bij de verschillende veiligheidssectoren voelt binnen de overheid, helaas, niemand zich geroepen om dit debat te helpen realiseren.

Een vergelijkbaar probleem doet zich voor op het gebied van de sociale veiligheid. Mag bijvoorbeeld een burger die wordt bedreigd het recht in eigen hand nemen of moet er te allen tijde worden gewacht op de politie. Hierover heeft de Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) eerder dit jaar een rapport gepubliceerd "Tussen eigen verantwoordelijkheid en eigenrichting". De Onderzoeksraad voor Veiligheid wil nu samen met de SMVP een start maken met het debat over de verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid en samenleving.

Noot voor de redactie:

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de woordvoerder van de Onderzoeksraad, de heer A.M. Sanders, 06 53 111389 of 070 3337000.